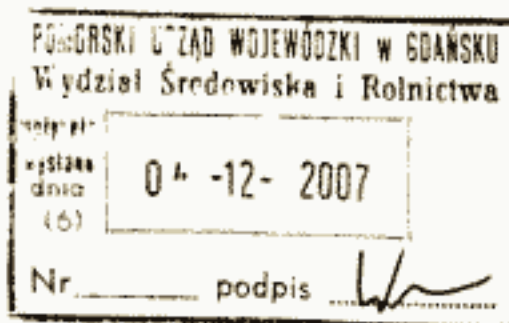

Gdańsk, 30 listopada 2007 r.

Wojewoda Pomorski

Pomorski Urząd Wojewódzki
Wydział Środowiska i Rolnictwa
ul. Okopowa 21/27
80 – 810 Gdańsk

DN/ 1745 /07

W imieniu Gdańskich Zakładów Nawozów Fosforowych „Fosfory” Sp. z o.o. w Gdańsku, działając w wykonaniu postanowienia Wojewody Pomorskiego, przedkładamy w załączeniu projekt pn. „Techniczny sposób zamknięcia składowiska fosfogipsu w Wiślince”, obejmujący procesy: rekultywacji technicznej, rekultywacji biologicznej oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym, wnosząc o oparcie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie o zamknięcie składowiska na powyższym opracowaniu.

Jednocześnie wskazujemy, co następuje:

1. **[Kierunek rekultywacji]** Z uwagi na brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Pruszcz Gdański dla obszaru zajmowanego przez składowisko fosfogipsu w Wiślince, a tym samym – brak określenia przez przepisy prawa miejscowego przeznaczenia terenu poskładowiskowego, proponuje się, by dla potrzeb decyzji o zamknięciu składowiska, przyjąć odnośnie do kierunku rekultywacji i ładu przestrzennego w rejonie składowiska następujące ustalenia:

Grupa Chemiczna Ciech

- 1) do czasu przyjęcia przez Gminę Pruszcz Gdański ustaleń w zakresie ładu przestrzennego odnośnie do terenów w rejonie składowiska, rekultywacja winna ograniczać się do działań zapewniających maksymalną, możliwą harmonizację hałdy z otoczeniem (bez przypisywania nowych funkcji terenu);
 - 2) ukształtowanie bryły hałdy powinno eliminować ryzyka dotyczące zmniejszenia stateczności hałdy, powierzchniowego pylenia oraz wydostawania się odcieków w kierunku Martwej Wisły i poza ustaloną dla fazy eksploatacyjnej i poeksploatacyjnej strefę ochrony hydrologicznej;
 - 3) okrywa rekultywacyjna winna mieć trwały charakter, a dobór roślinności winien nawiązywać do flory lokalnej;
 - 4) należy ukształtować stosunki wodne w sposób uniemożliwiający migrację odcieków do wód gruntowych oraz określić i wdrożyć techniczne sposoby ograniczenia oddziaływania hałdy na środowisko;
 - 5) należy poprzez dozór wyłączyć dostęp do hałdy osób nieuprawnionych, tj. niezwiązanych z utrzymaniem składowiska w fazie poeksploatacyjnej;
 - 6) rekultywacja nie powinna wykluczać możliwości podjęcia odpadów z chwilą ujawnienia technologii, która, przy uwzględnieniu najlepszych dostępnych technik, umożliwiłaby odzysk fosfogipsu.
2. **[Techniczny sposób zamknięcia]** Techniczny sposób zamknięcia składowiska określa projekt stanowiący załącznik do niniejszego pisma. Główne działania zostały podzielone na dwie fazy: przygotowawczą oraz finalne ukształtowanie bryły hałdy przez całkowite zamknięcie wąwozu technologicznego na wierzchowinie i na skarpie na odcinku od nabrzeża do wierzchowiny hałdy oraz likwidację infrastruktury technicznej w obrębie hałdy. Działania te obejmują:
- odnośnie do rekultywacji technicznej
- 1) wykonanie przypory, poprawiającej stateczność hałdy od strony Martwej Wisły, co umożliwi jednocześnie utworzenie nowego dojazdu na wierzchowinę hałdy, przy wykorzystaniu świeżego fosfogipsu;

- 2) nadanie odpowiedniego spadku rowu opaskowego u podnóża hałdy, tak aby nie dopuścić do gromadzenia się w nim odcieków z hałdy, co jest główną przyczyną migracji zanieczyszczeń w kierunku Martwej Wisły.
- 3) wykonanie drenażu na części łąki między wałem przeciwpowodziowym i brzegiem Martwej Wisły.
- 4) wykonanie drenażu w wąwozie, po lewej stronie taśmociągu, patrząc w górę. (Drenaż ten, już zrealizowany, przyczynił się do ograniczenia podmywania przez wody opadowe, spływające z wierzchowiny hałdy, podnóża skarpy zamykanej, lewej części wąwozu. Wody opadowe ewakuowano w kierunku zbiornika retencyjnego, wykorzystując istniejącą część rowu opaskowego).
- 5) całkowite zamknięcie wąwozu wewnątrz bryły hałdy, w którym w chwili obecnej znajduje się taśmociąg transportujący fosfogips i tymczasowa droga dojazdowa na wierzchowinę składowiska, przy wykorzystaniu świeżego fosfogipsu;

- odnośnie do rekultywacji biologicznej

- 1) stworzenie, na wierzchowinie hałdy, sektora dla prowadzenia procesu neutralizacji odcieków przy użyciu komunalnego osadu ściekowego – na potrzeby zasilania uprawy wierzby energetycznej;
- 2) ww. ukształtowanie rowu opaskowego, przez wyrównanie dna rowu (uksztaltowanie spadku umożliwiającego odprowadzanie odcieków od początku rowu po stronie północnej – rzędna 4.3 m npm do końca rowu po stronie południowej – rzędna 2.5 m npm (w pobliżu wlotu do zbiornika retencyjnego)).
- 3) oddzielenie odcieków zgromadzonych w zbiorniku retencyjnym od wód gruntowych
- 4) założenie uprawy wierzby energetycznej, której duże potrzeby wodne i własności wierzby umożliwią:
 - „wypompowanie” i „usunięcie” nadmiaru wody z podłoża, czyli obniżenie zwierciadła wody gruntowej,
 - usunięcie z gleby nadmiernych ilości biogenów i metali ciężkich,

- użyteczne wykorzystanie plonów, bez powstawania odpadów.

3. **[Harmonogram]** Harmonogram działań rekultywacyjnych oraz działań pomocniczych i przygotowawczych dla tego procesu obejmuje:

Rok	Miesiąc	Działanie
2007	VI-XII	Prace badawcze i doświadczalne obejmujące lewą stronę wąwozu i 3.0 metrową podstawę przypory
2008	I – XII*	Budowa przypory z docelową drogą dojazdową
	I – II*	Nawożenie osadu ściekowego z O/Wschód, hałda
	I – III*	Pompowanie odcieków na wierzchowinę hałdy
	III – IV*	Profilowanie rowu opaskowego; prace agrotechniczne związane z przygotowaniem terenów pod uprawę wierzby
	IV**	Nasadzenia wierzby
	XII	Podjęcie decyzji w zakresie prac dotyczących zbiornika retencyjnego
2009	I – XII***	Zabudowa całkowita wąwozu technologicznego Rekultywacja biologiczna skarp
	XII	Zakończenie rekultywacji technicznej
2008-2009	I - XII	Monitoring

* data początkowa działań zależna od zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów na rok 2008

** data podyktowana warunkami wegetacyjnymi wierzby energetycznej

*** data początkowa działań zależna od zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów na rok 2009

4. **[Dozór nad zamkniętym składowiskiem]** Zakłada się utrzymanie zasad dozoru nad składowiskiem, w tym ochroną przed dostępem osób nieuprawnionych, na zasadach tożsamyh z ustalonymi w fazie eksploatacyjnej. Powyższe obejmuje:

- 1) dozór składowiska w porze dziennej przez personel składowiska, pod kierownictwem kierownika składowiska;

2) w pozostałym zakresie – ochrona obiektu przez służby ochrony GZNF Fosfory, obecnie – Agencja Ochrony „MAX” Sp. z o.o.

5. **[Monitoring]** Monitoring składowiska w fazie poeksploatacyjnej prowadzony będzie co najmniej zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów.

W związku pracami obejmującymi lub towarzyszącymi zamknięciu składowiska proponuje się również przygotowanie nowych 9 stanowisk pomiarowych zapewniających możliwość jednoczesnego wykonania pomiarów:

- stanów i jakości wód gruntowych w strefie źródła powstawania odcieków - w hałdzie,
- stanów i jakości wód gruntowych na obszarze i w sąsiedztwie nasadzeń wierzby,
- stanów i jakości wód w strefie zlewni pompowni melioracyjnej Nr 12 i Martwej Wisły.

Lokalizację stanowisk pomiarowych przedstawiają rysunki zawarte w projekcie.

Punktami pomiarowymi będą :

- stacja pomiaru wielkości opadu [deszczomierz typu RG-50],
- stacja pomiaru stanów wody w Martwej Wiśle [limnigraf pływakowy],
- punkt pomiaru stanów i jakości wód w korpusie hałdy – piezometr P-11,
- punkty pomiaru stanów i jakości wód podziemnych na terenie zlewni pompowni Nr 12 – piezometry P-12 i P-13,
- istniejące punkty pomiaru – piezometry P-1 do P-10 bez zmian.

Proponowany zakres i częstotliwość pomiarów:

- położenie zwierciadła wody we wszystkich piezometrach – 1 x kwartał
- pobór prób wody do analiz chemicznych w roku 2008 w kwietniu i wrześniu, ze wszystkich punktów pomiarowych, w tym wyciągi wodne gleby i próbki roślinności,
- zakres oznaczeń – wskaźniki charakterystyczne dla fosfogipsu i wód naturalnych Żuław:

- pH, fosforany, fluorki, wapń, siarczany, chlorki.
- cynk, kadm, nikiel, miedź,

Pierwsze opracowanie wyników pomiarów i badań przez GZNF Fosfory Sp. z o.o. przewidziano na listopad 2008 r.

Przewiduje się także stałe pomiary geodezyjne osiadań wykonywanego nasypu. Repery pomiarowe zostaną umieszczone na skarpach, w miejscach wskazanych przez projektanta, z uwagi na przyjętą obserwacyjną metodę wykonywania prac.

Celem uwiarygodnienia i odniesienia przyjętych założeń projektowych do obecnej wiedzy technicznej, załączona dokumentacja skierowana została przez GZNF Fosfory Sp. z o.o. do recenzji specjalistycznych ośrodków naukowych. Recenzje te zostaną złożone do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego niezwłocznie po ich otrzymaniu.

Załączając streszczenie projektu w języku niespecjalistycznym wyrażamy nadzieję, iż posłuży ono przybliżeniu idei zamknięcia składowiska opinii publicznej.

Członek Zarządu
d/s Technicznych
Andrzej Szymańczak

Załączniki:

1. Streszczenie projektu w języku niespecjalistycznym
2. Projekt – 2 tomy
3. Zapis pisma i ww. załączników na CD-ROM